Газетабызга—60 яшь

СӨЯ ГОМЕРНЕ, СӨЯ ХАЛЫКНЫ, СӨЯ ХАЛЫКНЫҢ ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

ОКТЯБРЬ РАЙОНЫНЫҢ ИҖТИМАГЫЙ-СӘЯСИ ГАЗЕТАСЫ.
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА ОКТЯБРЬСКОГО РАЙОНА.

Газета 1931 елның 9 июленнән бирле чыга | № 80—81 (7253—7254) | 5 июль 1991 ел. ҖОМГА | Бәясе 4 тиен.

Үзебез турында ике сүз

(Газета укучыга мөхәррир сүзе)

Район газетасына— 60 яшь. Газетабызның юбилее —күпсанлы укучыларыбызның, журналистларның, полиграфистларның, район хезмәт ияләренең олы бәйрәме. 60 ел эчендә район газетасы зур иҗат юлы үтте. Ул елның-елында зур тәҗрибә туплап район кешеләрен халык хуҗалыгы планнарын үтәүгә мобилизацияләде, чын кеше тәрбияләүдә үзеннән зур өлеш кертте.

Коллективлаштыру, индустрияләштерү, Бөек Ватан сугышы елларында, сугыштан соңгы бишьеллыкларда газета Октябрь районы хезмәт ияләренең сугышчан авангарды булды һәм бүген дә шул традицияләрне уңышлы дәвам итә. Ул уңга-сулга борылмыйча район халкының фикерен үткәреп килә.

Безнең газета битләрендә теләгән темага, теләсә кемгә бәхәсләшергә мөмкин. Җәмгыятебездән яшерен бер генә факт, күренеш калырга тиеш түгел. Бу безнең газетаның девизы. Яшерен-батырын түгел, элек теге яки бу вакыйганы ябык партия җыелышларында гына тикшереп, газетада шомартып кына бирә торган идек. Чирләрне, ялгышларны, кимчелекләрне халыктан яшердек. Кайбер нәрсәләрне күкләргә чөеп мактадык, гел ак буяулар белән генә буядык. Аерым «бөекләргә», лаек булмаса да, төрле мактаулы исемнәр бирдек. Шулай «шәхес» тәрбияләнде. Әнә шулардан әхлаксызлык тамыр җәйде, партиянең абруе төште, җинаятьчелек күбәйде.

Соңгы елларда үзгәртеп кору җилләре кешеләрнең бераз күзләрен ачты, әйтер сүзләрен әйтергә мөмкинлек туды. Ләкин бу әле башлангыч кына. Без, газета хезмәткәрләренә эшләү өчен барлык киртәләр дә алып ташланды дип әйтә алмыйбыз. Әлеккеге яшәп килгән тоткарлыклар бер җирдән алынса, икенче җиргә ныклабрак урнаштырылып куела. Кызганычка каршы, кайбер җитәкчеләр үзләренең эшчәнлекләрендә газетаны файдалану урынына аның битләрендә күренгән тәнкыйть материаллары өчен журналистларны ачыктан-ачык эзәрлекләүләргә, куркытуларга, төрле янауларга кадәр барып җитәләр. Редакция хезмәткәрләренә карата ялган уйдырмалар тарату, алар адресына башкаларны котыртып шикаятьләр яздыру алымнарын кулланудан да чирканмыйлар.

Шулай да бүгенге газета тәнкыйте тамырдан үзгәрә. Әгәр элек без газета битләрендә хезмәт коллективындагы җитешсезлекләр өчен җитәкченең фамилиясен генә күрсәтеп калган булсак, бүген шул кимчелекләрне китереп чыгарган сәбәпләрне эзләп табып, аларны бетерү өстендә эшлибез!Бу мәсьәләдә безгә, район журналистларына район Советы рәисе Х. Х. Морадыймов зур ярдәм күрсәтә. Газета битләрендә урнаштырылган бер генә тәнкыйть материалы да аның игътибарыннан читтә калмый.

Соңгы елларда газета битләрендә экономик мәсьәләләр, алдынгы тәҗрибәне пропагандалау, дуслык, патриотизм темаларына зур урын бирелә. Хәер, газетабыз укучыларның күз алдында. Аның тиражы елдан-ел арта бара. Бүген ул 13 меңнән артык тәшкил итә. Газетаны районыбызда 40 меңнән артык кеше укый. Әлбәттә, ирешелгәннәр тынычландырмый. Алда эшлисе эшләребез, чишәсе проблемаларыбыз күп. Редакциядә тәҗрибәле, гадел, куркусыз, тәвәккәл кадрлар эшли. Алар белән алда торган проблемаларны һичшиксез хәл итә алырбыз дип уйлыйм. Бүгенге бәйрәм көнендә мин газета хезмәткәрләрен Р. Г. Нуретдинова, З. И. Яллина, Е. Т. Илюшкина, Р. З. Айзатуллин, С. Н. Хәйруллина, Г. М. Халиуллина, К.Б.Җамалетдинова,Н. Н. Северина, З. М. Вәлиева һ.б. иптәшләрне бәйрәм белән тәбрик итәсем килә.

Газетабызның юбилее уңае белән матбугат ветераннарына, журналистларга, газетаның актив хәбәрчеләренә һәм укучыларына кайнар сәлам юллыйм, аларга зур иҗат хезмәте, сәламәтлек һәм бәхет телим.

Ә. У. АБДУЛЛИН,
район газетасы мөхәррире.

Район халык мәгарифе бүлеге «Дуслык»ны олы юбилее белән кайнар котлый, аңа иҗат уңышлары тели. Киләчәктә дә яшь буынны тәрбияләүдә кулга-кул тотынып, килешеп эшләргә насыйп итсен.

«ДУСЛЫК» РАЙОН ГАЗЕТАСЫ РЕДАКЦИЯСЕНӘ, ТИПОГРАФИЯ КОЛЛЕКТИВЫНА, АВТОРЛАР АКТИВЫНА

КАДЕРЛЕ ИПТӘШЛӘР! Халык депутатларының Октябрь район Советы президиумы, КПСС райкомы, журналистларны, полиграфистларны, авторлар активын һәм укучыларны «Октябрьский колхозник», соңыннан «Дуслык» («Дружба», «Туслах») итеп исемләнгән район газетасының беренче саны чыгуның 60 еллыгы белән кайнар котлыйлар. Сез хәзер кулыгызга алган газетаның соңгы санын беренчесеннән 7253 сан аера. Эшчеләр типографиядән буяу исе аңкып торган беренче санны кулларына алган иртәдән соң 60 ел узган.

Беренче бишьеллыклар елларында оешкан газета район партия оешмасының сугышчан ярдәмчесе булды, район хезмәт ияләрен тәрбияләүгә зур өлеш кертте.

Газета битләре—район хезмәт ияләренең беренче бишьеллыклар, Бөек Ватан сугышында күрсәткән батырлыклары елъязмасы. Газета промышленность предприятиеләре, колхоз һәм совхозларның районның социаль һәм экономик үсеш планнарын үтәүдәге өлеше турында сөйли.

Бүген халык яңа катлаулы бурычларны күп вакыт билгесез юл сайлап хәл итә.

Шушы катлаулы чорда да газета хезмәтнең,хуҗалык,идарә итүнең алдынгы алымнарын конкрет мисалларда, эшне тирән аңлап, һәркем күңеленә җитәрлек итеп, оператив пропагандалый. Матбугат укучыларның барлык көчен, энергиясен һәм иҗат потенциалын беренче чираттагы бурычларны—кризисны тиз бетерү, гражданнарның үзара тыныч һәм дус яшәүләренә ирешү, барлык үзгәртеп кору, демократик көчләрнең бердәмлеген тәэмин итү бурычларына туплый.

Безнең газета «Дуслык» исемен тикмәгә генә йөртми. Аның исеме җисеменә тәңгәл килә. Район халкының күпмилләтле составы, аның нык, эшлекле элемтәсе бу исемне аклый.

Газетаның үзенең үзгәрмәс кагыйдәсе бар. Ул шәһәр һәм авыл кешеләренең бердәм, тату гаиләгә тупланып халыкның тормыш дәрәҗәсен, культурасын үстерү һәм экономикасын күтәрү бурычларын хәл итүләрен чагылдыра.

Газетага боларның барысына да ирешүдә халык белән өч телдә—татарча, русча, чувашча сөйләшү ярдәм итә. Без ышанабыз, газета үзенең югары билгеләмәсен намус белән йөртер, үткен сүзе белән җәмгыятебез алдында торган социаль, экономик бурычларны хәл итүгә булышыр.

Газета журналистлары Совет журналистикасы принципларына нигезләнеп югары җәмәгать активлыгы күрсәтерләр һәм җаваплылыкларын арттырырлар дип ышанабыз.

Редакция коллективына, аның эшче һәм авыл корреспондентларына яңа иҗади уңышлар телибез.

ХАЛЫК ДЕПУТАТЛАРЫНЫҢ РАЙОН СОВЕТЫ ПРЕЗИДИУМЫ.
КПССНЫҢ ОКТЯБРЬ РАЙКОМЫ.

60 ел яшәгән „Дуслык" ул

Дуслык—ул олы хис, изге хис,
Урыны йөрәкнең түрендә.
Бу сүздә чагыла ышаныч,
Ихтирам, якынлык күңелгә.
Татарның, урысның, чувашның
Берлеген ныгыткан изге сүз.
«Дуслык» ул—районның көзгесе,
Һәр йортта кадерле, якын, үз.
60 ел яшәгән «Дуслык» ул,
Үткәнгә тарихи елъязма.
Гасырлар үтсәң дә тугры кал,
Шул хисне нык сакла, юл язма!

Р. АЙЗАТУЛЛИН.

ЮБИЛЕЕҢ БЕЛӘН, «ДУСЛЫК»!

Татарстан республикасы «Шәфкатьлелек» девизы белән чыкты. Мин «Дуслык» газетасы редакциясенә йомышым төшеп мөрәҗәгать итәм. Ул миңа чын дус, киңәшче буларак, кешеләр белән элемтәдә торырга булыша.

Мин газетаның барлык хезмәткәрләрен олы юбилей белән котлыйм.

В. БАТРАКОВА.

Уңай күренешләр

Район «Дуслык» газетасының 60 еллык юбилее уңаеннан газета корреспонденты район Советы рәисе, КПСС райкомының беренче секретаре Х. Х. МОРАДЫЙМОВ белән очрашты һәм аңа ике сорау белән мөрәҗәгать итте.

КОРР. —Хәлил Хәмзиевич,район газетасы турында сезнең фикерегез ничек?

Х. Х.—Фикерем яхшы. Мин үзем район газетасының һәр санын тулысынча укып барам. Газета даими рәвештә районыбыз тормышын яктыртып килә. Шулай ук республика, илебездә булып торган вакыйгаларга да урын бирә. Алдынгы тәҗрибәне пропагандалый. Материалларны кызыклы итәргә тырыша. Мин коллектив белән даими элемтәдә торам. Редакциядә стабиль коллектив тупланды. Безнең газета илебездә чыга торган кайбер газета, журналлар кебек бер читтә икенче читкә ташланмый. Аның тотрыклы үз позициясе бар. «Дуслык»ны чыгаруда районыбыз кешеләре, редакция һәм типография коллективлары турыдан-туры катнашалар. Алар соңгы елларда уртак тел табып, бер-берсен аңлашып, киңәшләшеп эшлиләр. Нәтиҗәдә көннән-көн газетаның йөзе уңай якка үзгәрә. Мин боларны уңай күренешләр дип саныйм.

КОРР.—Хәлил Хәмзиевич! Газета коллективына теләкләрегезне дә белдерсәгез иде.

Х. Х. —Район газетасының сыйфатын күтәрү буенча билгеле күләмдә эш алып барылса да бу юнәлештә эшлисе эшләр күп әле. Беренчедән, газетада жанрлар төрлелеген тәэмин итәргә, ягъни укучыны җәлеп итәрлек, кызыксындырырлык, уйландырырлык материаллар бирергә кирәк. Безнең район халкы тырыш, хезмәтчән халык. Алар турында күбрәк язылсын, очерклар иҗат ителсен, рәсемнәре газета битләрендә ешрак урнаштырылсын иде. Тәнкыйть материалларына зуррак урын бирергә, аны газета битләрендә генә күрсәтеп калмыйча, күрсәтелгән кимчелекләрне, җитешсезлекләрне бетерүгә ирешергә кирәк.

Очрашудан файдаланып мин районыбыз журналистларын, полиграфистларын, газета хәбәрчеләрен, укучыларын, кунакларны газетабызның 60 еллык юбилее белән тәбрик итәмнек сәламәтлек, иҗади уңышлар телим.

КОРР.—Рәхмәт!

Яшәвенең бөтен чорында «Дуслык» сәламәт тормыш рәвешен, физкультура-спортны актив пропагандалаучы булды. Газета призына ярышлар—шуның бер алымы.

Рәсемдә сез «Дуслык» күчмә кубогына үткәрелгән җиңел атлетика ярышын йомгаклау мизгелен күрәсез. Кубокны район газетасы редакторы Ә. У. Абдуллин тапшыра.

„Октябрь колхозчысы" шулай туды

Вакыт тиз үтә бит ул. Мин әле күптән түгел генә ике полосалы «Октябрь колхозчысы» газетасының беренче санын (ул чакта газета шулай атала иде) кулда тотып торам шикелле. Ә ул арада 60 ел узып өлгергән икән.

1931 елның маенда партия өлкә комитеты мине Октябрь районында оештырыла торган газетага мөхәррир итеп җибәрде. Дулкынлану хисләре кичергән хәлдә шул еллардагы вакыйгаларны күз алдыннан кичерәм.

Минем белән бергә Казаннан Татполиграф тарафыннан җибәрелгән ике работник—җыючы Сергей Ежов һәм басучы Василий Панков килде. Озак та үтми типография җиһазлары тупланган йөк тә Норлатта иде инде.

Эшне нульдән башларга туры килде. Дөрес, эшне оештыру өчен район оешмалары бусагаларын таптап йөрергә туры килмәде, ялынмыйча да аңладылар, булыштылар. Райбашкарма бина бүлеп бирде. Полиграфистларга гнешле бәя бирү кирәк, кыска вакыт эчендә басучы кул машинкасы көйләделәр һәм хәрефләр салынган берничә реалны урнаштырдылар. Редакцияне ул чакта бер кеше—мөхәррир үзе гәүдәләндерде. Безнең ул чагында атна саен газета чыгара алуны хәзер сәерсенеп кабул итәм: моңа ничек ирешкәк икән?

Газетаны чыгаруда ул вакытта да җәмәгать корреспондентлары булышуын әйтеп үтәргә кирәк. Алар һәрвакыт күп матур башлангычларда әйдәүче ролендә булдылар. 1959 елда алар, район йөкләмәләрен үтәүне контрольгә алып, республикада инициатива белән чыктылар. Моңа ирешү өчен массовый формаларның берсен—рейдларны киң кулландылар. Мәгълүм булганча, КПСС өлкә комитеты бюросы октябрьлыларның бу кыйммәтле инициативасын хуплады һәм аны башка районнарга да тәкъдим итте.

Октябрь районы башка күп башлангычларның да инициаторы булды. Республикада беренчеләрдән булып, аның битләрендә И. Л. Сандлер җитәкләгән штаттан тыш бүлек хәрәкәт итә башлады.

Еллар үтү белән күп нәрсә үзгәрде. Бүгенге демократия, хәбәрдарлык шартларында информация чаралары икенче сулыш алдылар. Матбугатның халыкны бүген кызыксындырган проблемалар һәм мәнһәкатьләрдән читтә калырга хакы юк. Заман үзе үзгәртеп коруларның рухы тормышка кыю үтеп керергә, катлаулы мәсьәләләргә алынырга әйди. Үзгәртеп корулар без, журналистлардан аеруча җаваплылык һәм компетентлылык таләп итә. Бер үк вакытта төгәллек, дөреслеккә тәңгәл килү журналистлар өчен намус эше булып калуын дәвам итә.

1935 елның февралендә мине Питрәч район газетасы редакторы итеп күчерделәр. Әмма бер нәрсәне әйтергә кирәк, «Октябрь колхозчысы»нда эшләү мине журналист буларак тәрбияләде.

Газетаның 60 еллыгы—«Дуслык»ның юбилее гына түгел, газета укучыларның, шул исәптән минем дә бәйрәмем ул. Шуны уңайдан редакция һәм типография коллективларына, барлык матбугат активистларына иҗат уңышлары, газета укучылар белән ачыктан-ачык һәм гадел аңгәмә алып баруны дәвам иттерүне телим.

М. НАЗАРОВ,
«Октябрь колхозчысы»ның беренче мөхәррире, 1927 елдан КПСС члены, ТССРның атказанган мәдәният хезмәткәре.

Көче дә, сәләте дә җитәрлек

Гомеремнең иң матур еллары «Дуслык» газетасы редакциясендә эшләгән елларга туры килде дисәм һич күпертү булмас. Шагыйрь әйткәндәй яшь чагым, дәртле чагым: нечке эшче-яшьләр мәктәбенә йөрим, халык театрына йөгерәм, читтән торып университетта укыйм, җирле радиотапшырулар алып барам... Остазларым Касыйм абый Нигъмәтуллин, Роза ханым Алкина, Разия ханым Нуретдинова, Антонина Абрамовна Пестова, Наил Инсафович Хәйретдинов безне каләм тибрәтерлек дәрәҗәгә җиткергәнче ай-һай күп көч түккәннәрдер. Бергә эшләүче иптәшләрем Илдус Зарипов, Роберт Айзатуллин, Ирек һәм Илдус Диндаровлар каләмнәре белән миңа карагандa күп баскычка югары тордылар дип исәплим..

Дус, тату, күңелле эшләдек, борчуларыбыз да, шатлыкларыбыз да, бәйрәмнәребез дә уртак булды. Ул елларда «Социалистик Татарстан» газетасының үз корреспонденты Р. К. Зәкиев безнең редакция партия оешмасында учетта торды. Югары культурага ия, интеллигентлык бөркеп торган, кече күңелле Рәшит Карипович без яшьләрнең иҗаты белән даими кызыксынып, файдалы киңәшләрен биреп килде.

Ул еллар арттa калды. Хәзер Казанда яшим. Полиграфия, нәшрият, китап сәүдәсе буенча республика Дәүләт комитетында эшләгәнлектән, район газеталарының күбесе белән танышу, аларны чагыштыру мөмкинлегем бар. Иң элек кулыма «Дуслык»ны алам, иң якыны, кадерлесе—үзебезнең «Дуслык». Аның уңышларына куанам, киләчәктә аны республика районнарының иң дәрәҗәле басмалары сафында күрергә телим. «Дуслык»ның моңа сәләте дә, тәҗрибәсе дә, көче дә җитәрлек дип исәплим. 60 еллык юбилее көннәрендә аңа иҗат уңышлары, яңа ачышлар, табышлар телим!

М. ШӘЙХЕТДИНОВ.

ХӨРМӘТЛЕ УКУЧЫЛАР!

Газетабызның юбилейга багышланган санындагы аерым урта битләрдә «Октябрьский колхозник» район газетасының беренче санының күчермәсе бирелә. Районканың иң беренче саны әнә шундый булган.

Казанга юл ачык

Казанга бару соңгы вакытта безнең шәһәр һәм район кешеләре өчен проблемага әйләнгән иде: Уфа—Казан поезды туктатылды, самолет очмый. Инде менә, ниһаять, халыкны шатландыра алабыз: республика Югары Советы депутатлары халык үтенечен канәгатьләндерү—Норлат—Казан автобус маршрутын ачуга ирештеләр. 3 июль көнне 52—10 ЛАЗ автобусы (шоферы Равил Шакиров) беренче егерме пассажирны утыртып, 8 сәгать 40 минутта Казанга автобус маршрутын ачты. Аның эшләү тәртибе болай булачак: әлегә ул Яңа Чишмә аша йөри, һәр көнне 8 сәгать 40 минутта кузгала. Чистай шәһәрендә пасажирлар өчен 40 минут ял карала. 292 километр араны үтеп, ул ахыр пункты Казанга 17 сәгатькә барып җитәргә тиеш. Киләчәктә, Норлат—Аксубай юлы төзекләндерелгәч, автобус әлеге маршрут буйлап йөрячәк. Шунысы да бар: маршрут паром тукталганчы гына гамәлдә була, кышкы чорда ул расписаниедән алына.

Маршрут, дөресен әйткәндә, зыянга эшләячәк. Әмма халык ихтыяҗын канәгатьләндерүгә корылган булуы безне аның белән санашмаска мәҗбүр итә. Шулай итеп, Казанга юл ачык!

И. КАНӘФИН,
автовокзал начальнигы.

Һәм шулай гомергә

Бу күптән, 1927 елда булды. Ул чакта мин җиделлык хезмәт мәктәбенең (шулай атала иде) бишенче классында укый идем. Шуны да әйтим: бу Украинаның Острополь авылында булды. Анда педагогик коллектив көчле иде. Без тел һәм әдәбият укытучысы Д. П. Лиснякны аеруча ярата идек. Ул бездән нык таләп итә иде, бер үк вакытта телгә, әдәбиятка мәхәббәт тә тәрбияләде. Дәрес башланганчы безнең кайсыбыз да булса шигырь укырга тиеш иде. Ул безнең һәркайсыбызны «Шәхси иншалар дәфтәре» булдырырга мәҗбүр итте. Анда без класста һәм өйдә язылган иншаларны, хәтта стена газетасына язылган мәкаләләрне күчереп яза торган идек.

Бервакыт ул мине укытучылар бүлмәсенә чакырып керде һәм: «Гомуммәктәп газетасы мөхәррире булырсың», —диде. Аңа кадәр мин класс стена газетасын чыгарыша идем. Шулай «Наша жiтня» («Безнең тормыш») газетасы мөхәррире булып мәктәпне тәмамлаганчы тордым. Өч ел вакыт минем киләчәгем өчен яхшы мәктәп булды. Бер үк вакытта «На змину» («Яшь алмаш») республика балалар газетасына да язгаладым.

Давыллы еллар иде бу: индустриализация, коллективлаштыру башланды. Бу мөһим вакыйгаларга без, укучылар да тартылдык. Безнең мәктәп колхозларның берсенә шефлык итте һәм миңа анда «Новый шлях» (Яңа юл) колхоз газетасын чыгарырга туры килде. 1930 елда Староконстантиновск районында «Коммуна» газетасы чыга башлады.

Табигый ки, мин аңа актив яздым. Бу борчулы, куркыныч вакыт, кулаклар активистларга, партия һәм совет работникларына рәхимсез үч итәләр иде. Тәнкыйть мәкаләләрен «Око», «Зорький», «Юнак» дигән псевдонимнар белән бастырып чыгарырга туры килде. Озакламый редакция авыл хәбәрчеләрен теркәү үткәрде һәм безнең һәммәбезгә номерлар бирде.

Минем номер 73 иче иде һәм мәкаләләрем астына шуны куя килдем. Үз фамилиям астында да еш кына язмаларым чыкты. Бернича тапкыр безне авыл хәбәрчеләренең район слетына чакырдылар. Анда бару өчен кайвакыт колхоз ат бирә торган иде, ә кайчак 35 әр чакрым җәяү атларга туры килде.

Мәктәпне тәмамлаганнан соң хәрби төзелешләрнең берсендә төрле эшче булып хезмәт юлым башладым. Минем газета эше белән танышлыгымны белгәч, җәмәгать башлангычы нигезендә комсомол линиясе буенча «Удар төзелеш» күп тиражлы газетасына мөхәррирлек итү йөкләтелде.

Язмыш шулай хәл итте, демобилизацияләнгәч Норлатка килдем. «Октябрь колхозчысы» газетасы редакциясенә дә кермичә булдыра алмадым. Шуннан башлап менә 44 ел инде район газетасы битләрендә минем төрле темага, төрле жанрда мәкаләләрем басылып килә. Һәм гомер буе шулай.

И. САНДЛЕР.

Аларның да яшь чагы бар иде. «Октябрь колхозчысы» һәм «Октябрьский колхозник» газеталары җаваплы секретарьлары Ә. Мусина һәм А. Пестова. Антонина Абрамовна—гомеренең күп елларын редакциядә эшләгән, биредән лаеклы ялга киткән хөрмәтле ветераннарыбызның берсе.

Иҗади чыныгу еллары

Р. ЗӘКИЕВ.
«Чаян» журналының баш мөхәррире.

«Дуслык»та эшләгән еллар иң күңелле, иҗади яктан зур канәгатьлек белән искә ала торган чор булып хәтердә саклана. Моңа бердән безнең яшьлек, икенчедән редакциядә бик сәләтле, көчле коллектив туплануы сәбәпче булгандыр. Әле дә ул еллардагы каләмдәшләрем В. Ф. Зәйнетдинов, Х. Н. Мөхәммәтшин, Р. С. Алкина, С. Х. Яһудина, Ф. Е. Иванов, В. А. Пирогова, Г. А. Давыдова, М. С. Васильев белән дустанә,җылы,иҗат атмосферасын сагынып искә алам. Шикәр заводы поселогындагы кечкенә,иске бинада гөрләп торган тынгысыз иҗади тормыш белән яшәдек без. Ул чактагы редакторыбыз М. Г. Рәфыйков талантларга бик сизгер кеше иде, аның кул астында һәрберебез үз мөмкинлекләрен һәрьяклап ача, эшкә җигә алды. Шул ук вакытта коллективның үзендә дә гаҗәеп кешелеклелек, җылы юмор белән сугарылган иҗади ярыш, ярдәмләшү, киңәшү хөкем сөрде. Биредә алган чыныгу, тәҗрибә миңа шуннан соңгы журналистлык язмышымда зур ярдәм итте.

Норлат шул ук вакытта минем бөтен гаиләм өчен дә кадерле төбәк. Якты гаилә шатлыкларын без биредә аз татымадык. Монда кызларыбыз Миләүшә һәм Карлыгач туды. Ә хәзер мин—бабай кеше, онык үстерәбез. Бусы—сүз уңаеннан гаилә шатлыгы белән бүлешү. Иҗат ягына килгәндә исә сезгә «Чаян» журналы белән танышу үзе үк күп нәрсә сөйләр. Аның бүгенге көндә дә үз укучыларын арттыруы, ике телдә чыгып, Бөтенсоюз каталогына кертелүе—коллективның киеренке, туктаусыз, эзләнүчән хезмәте нәтиҗәсе. Мин дә шул ук коллектив омтылышы, аның мәшәкате белән яшим.

Сезгә, каләмдәш дусларга, яңа уңышлар, табышлар һәм иҗат шатлыклары телим.

«Дуслык» газетасы исеменә тәңгәл ул. Аның бинасында төрле профессия кешеләре очрашты. Районның атаклы кешеләре еш кунак булды. Сез бу рәсемнән ул чактагы мөхәррир М. С. Васильевны якташыбыз генерал-майор Е. Н. Соловьев белән әңгәмә вакытында күрәсез.

Традицияләрне саклый барып

Минем хакта язылган очерк белән танышкач күңелемдә ташыган хисләрне әйтеп, язып та аңлату мөмкин түгел, шатлыгым эчкә сыймады. Берәр көн узгач кына моның икенче ягына игътибар иттем: хәзер авылдашлар, райондашлар алдында да үземне җаваплы сиздем. Минем хакта язылганнарның чынбарлыкка тәңгәл килүен раслау өчен гомер буе тырыштым, фермада фидакарь хезмәт куйдым.

«Комбайн» колхозы сыер савучысы Сания Фәтхетдинова белән мин «Дуслык» газетасы аша таныштым. Ул да озак еллар фермада эшләгән алдынгы терлекче. Газета битләрендә чыгыш ясый иде. Очрашкач тәҗрибә уртаклаштык, үзара ярышып эшләргә сүз куештык. Газета безнең ярышка арбитрлык итүне өстенә алды, безнең бәйгенең барышы, кемнең алга чыгуы турында даими хәбәр итеп торды. Бу безнең икебезне һәм районның башка савучыларын да мул сөт өчен көрәшкә әйдәде.

Тормышның сөенечле, көенечле моментларында да «Дуслык» белән элемтәне ташламадым. Хезмәттәшләрем, ферма, авыл проблемалары турында да хәбәр итә килдем. Һәм мәкаләләрем газета битләрендә урын алды.

Бүген «Дуслык»ның олы юбилее көнендә газета коллективын бәйрәм белән кайнар котлыйм. Бу уңайдан күңелдә туган бер теләкне белдерәсем килә: элекке традицияләреңне дәвам ит, хезмәт кешесенә хөрмәтеңне сакла, «Дуслык».

З. КӘРИМОВА,
Хезмәт Кызыл Байрагы һәм Ленин орденнары кавалеры.
Киекле авылы.

Матбугат сүзе—зур көч

Бу көннәрдә «Дуслык» газетасы юбилеен, беренче саны чыгуга 60 ел тулуны билгеләп үтә. Аның үткәне районыбызның тормышының чатылышы үсеш этапларының гәүдәләнеше. Газета оешкан көненнән районда колхозлашу барышын, культура һәм мәгариф үсешен, төрле милләтләр арасында дуслыкны гәүдәләндерүгә төп игътибар юнәлдерә. Ул Бөек Ватан сугышы чорында якташларыбызның Бөек Җиңү хакына тылдагы фидакарьлеген, сугыштан соңгы еллардагы кыенлыкларны да чагылдыра.

«Дуслык» аркылы Норлатның кечкенә тимер юл станциясеннән шәһәргә кадәр үсүен, авыллардагы социаль үзгәрешләрнең ничек баруын ансат белеп була.

Бүген илдә барган үзгәртеп корулар «Дуслык»тан да сугышчанлыгын күтәрүне, халык ихтыяҗларын яхшы белүне, катлаулы проблемалардан читләшмәүне, социаль мәсьәләләрне хәл итүдә Советларга, партия органнарына булышлык күрсәтүне таләп итә. Бер үк вакытта хезмәт коллективларының тәрбияви ролен, яшьләр белән эшләүне, шәһәр һәм авыл проблемаларын объектив яктыртуны мөһим эше итеп санасын иде. Советларның, партия һәм профсоюз оешмаларының демократия шартларындагы эшчәнлеген киң һәм тирән яктырту мөһим.

Һәм мин үзем районның барлык ветераннары исеменнән «Дуслык»ка, аның барлык хезмәткәрләренә шушы бурычларны гамәлгә ашыруда бетмәс-төкәнмәс энергия, яңа иҗади уңышлар телим. Матбугат сүзенең көче бүген дә гаять куәтле корал икәнен исегездә нык тотыгыз, дуслар.

А. ДМИТРИЕВ,
сугыш һәм хезмәт ветераны.

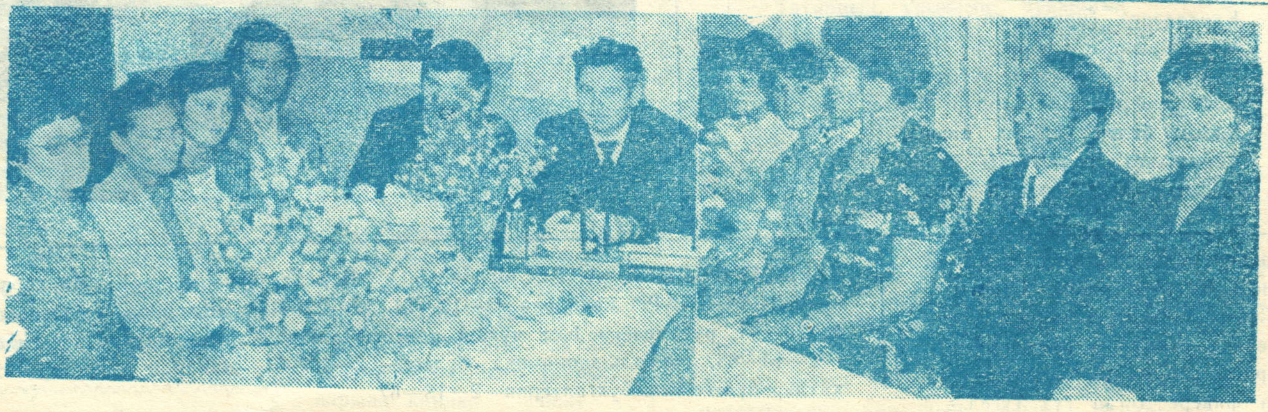

«Түгәрәк өстәл артында сөйләшү»ләр—газетаның үз укучылары белән аралашу, аларны актив сөйләшүгә тарту юнәлешендәге күпкырлы һәм кызыклы эшчәнлегенең шактый ныгыган бер формасы. Редакция өстәле артында культура, мәгариф работниклары, сәүдә һәм җәмәгать тукланусы предприятиеләре хезмәткәрләре, игенчеләр, идеология фронты эшчәннәре—бик күп һөнәр ияләре җыелганнары бар.

Рәсемдә: чираттагы ачыктан-ачык сөйләшү.

„Дуслык“ның дусты

Аның геройлары—терлекчеләр һәм игенчеләр, авыл аксакаллары, хезмәт алдынгылары, киң холыклы күркәм табигатьле авыл кешеләре. Фәүзия Мөхәммәтова—алар турында хатын-кызларга хас җылылык, сизгерлек белән сөйли белүче сүзгә бай, гаҗәеп хисчән һәм талантлы авторыбыз. Ул әле «Дуслык»ның чагыштырмача яшь, яңа дусларыннан. Әмма аның таланты, омтылышы нәкъ саф сулы чишмә суын хәтерләтә: бер уртылдымы, бер юл ярдымы—суга сусатмас, суын алган саен сафлана, сихәтләнә бара бит ул. Язган саен яңа яктан ачыла, тирәнрәк фикерли төгәлрәк бәя бирә, фәлсәфиерәк уйлана белгән каләмдәш дустыбыз әле безне күп иҗат ачышлары белән куандырыр.

Рәсемдә: Югары Норлат авылы җәмәгать корреспонденты Фәүзия Мөхәммәтова, ә түбәндә аның котлау сүзе.

Газетага изге теләкләр

60 елда үткән юлларыңның
Сәхифәсе әзле тарихта.
Асылыңның нигез ташы—Дуслык
Төп идея бүген газетта.

Өч милләтне дус һәм тату иткән
Җисемеңә тәңгәл исемең.
Һәр саныңда якты чагылышы
Милләтара дуслык хисенең.

Өч милләтнең уртак газетасы—
Уртак максат, уртак уй-фикер.
Заман шаукымына каршы торган
Исемеңә лаек син, шөкер.
Битләреңдә ачык яктыртыла
Иҗтимагый тормыш, сәясәт.
Район халкы төрле илләр буйлап
Синең белән гизә сәяхәт.
Көн таләбен тойган туры сүзле
Каләмнәрең үткен һәм уйнак.
«Гаилә бите», «Халык иҗат»лары—
Көтеп алган кадерле кунак.
Җанны борчып торган сорауларга
Җавап бирә белер киңәшче.
Аек тормыш, сәламәтлек өчен
Аяусыз һәм кискен көрәшче.
Рәхим, шәфкать, әхлак, мәрхәмәтнең
Күңелләргә сирпеп яңгырын,
Яшь буынны тәрбияләп торган
Газета син, рәхмәт яугыры!
Исемеңне мәгърүр, горур йөртеп
Халык белән бердәм, янәшә,
Чикләнүсез иҗат юлы белән
Хаклык өчен көрәшеп яшә!

Газета шулай туа

Газета укучыларның бик сирәге генә таныштыр алар хезмәте белән. Шәһәр читендәге типография тәрәзәсендә ярты төн авышканчы утлар януына да бәлки бик игътибар итмиләрдер. Ә бит биредә сез иртәгә кулга аласы газета туа. Газета хезмәткәрләре —корреспондентлар, авторлар коллективлары иҗат иткән материаллар алар кулына керә, кайнар кургаш юллар буйлап коела, версткага салына һәм, ниһаять, кичке сәгать 6—7ләрдә басу машинкасыннан буяу исе аңкып торган беренче газета төшә.

Газета ничәмә-ничә кешенең хезмәтен берләштерә, аның уңышлы үз вакытында чыгуы һәркемнең үз участогында әйбәт, килешеп эшләвеннән тора. Бу яктан «Дуслык» газетасы юллар кою машинкасында хәреф җыючыдан (линотипистка) бик уңды. **Фидания Исламовна Хәйретдинова** V разрядлы хәреф җыючы. 1990 ел нәтиҗәсе буенча «Профессиясе буенча иң яхшы» исемен яулаган полиграфист. Гаҗәеп җитезлек, югары грамоталылык, пөхтәлек аңа оригиналларны дөрес һәм тиз итеп җыярга мөмкинлек бирә. Моны югары әзерлекле эш остасы гына булдыра. Быел Зәй шәһәрендә линотипистларның республика конкурсында да аның теоретик әзерлеге белән бергә нәкъ шул сыйфатын—тәҗрибә һәм осталыкка тиңе булмавын билгеләделәр һәм республиканың иң яхшы линотиписты итеп танырга мәҗбүр булдылар. Бу җиңү Фидания Исламовнага ничә елларга сузылган тырыш хезмәт аша килде. Гомумән, соңгы елларда Фидания хезмәт җиңүләрен күп кичерде. 1990 елда ул намуслы хезмәте өчен матбугат буенча СССР Дәүләт комитетының Мактау грамотасы белән бүләкләнде, быел аның рәсеме иң күренекле уңганнар белән бергә районның Мактау тактасында тора. Ә коллективта ул— көр күңелле, сабыр холыклы хатын-кыз, алыштыргысыз оста.

Җыелган кургаш юллар газетаны версткалаучы, кулдан хәреф җыючыларга керә. **Вера Ильинична Илюшкина**—чуваш телендәге «Туслах» газетасын версткалый. Киң холыклы, тиз аралашучан, тынгысыз Вера Ильинична вакытында халык депутатларының шәһәр Советы депутаты итеп тә сайланды, типографиянең профсоюз комитеты рәисе дә булды. Билгеле инде, үз эшенә таләпчәнлеке һич киметмәде. 1979 елдан бирле сайлаган һөнәренә тугры ул, намуслы хезмәте өчен матбугат буенча СССР Дәүләт комитетының Мактау грамотасына лаек булды.

Газета басу машинисты басучысы **Надежда Степановна Порфирьева** өчен дә хезмәт бүләкләре ачык сөйли. Берничә тапкыр ел йомгаклары буенча профессиясе буенча иң яхшы исемен яулаган, нәшрият полиграфия һәм китап сәүдәсе буенча республика Дәүләт комитеты Мактау грамотасы белән бүләкләнгән бу остаңың рәсеме культура работниклары профсоюзы өлкә комитетының Мактау китабына кертелде. 1967 елдан бирле эшләүче Надежда Степановна баскан газеталар сыйфаты ягыннан бары мактауга гына лаек. Шуңа да бүген ул—оста да, остаз да, яшьләргә хезмәт серләре белән бүлешүдә көчен кызганмый, үзенә дә, иптәшләренә дә таләпчән. Газетаның беренче санын нәкъ алар—басучылар кулга ала, газета эшләүнең иң ахыр стадиясе санала. Әмма без районканы чыгаруга турыдан-туры өлеш кертүчеләрне санап бетердек дип уйласагыз ялгышасыз. Алар күбәү. Инде арадан тагын берсе—кәгазь кисү машинасы машинисты Минҗамал Сәмигулловна Зыятдинова турында җылы сүз әйтмәү гөнаһ булыр иде. Киләсе елда ул типографиядә эшләвенең 30 еллыгын билгеләячәк. Өч дистә ел намуслы хезмәт куйган ветеран әле дә сафта, яшьләргә үрнәк булырлык эшли.

Газета шулай туа. Хезмәт—тизлек, сыйфат, төгәллек, җыйнаклык—биредә дә иң төп таләпләр. Полиграфистлар шуны тоеп, шуны аңлап эшләүләре белән уртак продукциябезне үтемле итәләр.

Рәсемнәрдә: (өстә) юллар кою машинасында хәреф җыючы Ф. Хәйретдинова, (уртада) газетаны версткалау вакыты, (аста) Н. Порфирьева газетаны басу өстендә.

МӨХӘРРИР
Ә. У. АБДУЛЛИН.

Учредительләр халык депутатларының Октябрь район Советы, КПССның партия оешмасы.

Газетада язмалары басылган авторларның фикерләре бу әле редакция фикере дигән сүз түгел.

РЕДАКЦИЯНЕҢ АДРЕСЫ: 423000, Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19. ТЕЛЕФОННАР: мөхәррир—2—12—14, 2—22—81, мөхәррир урынбасары—2—10—44, рус теленә һәм чуваш теленә тәрҗемә буенча мөхәррир урынбасарлары —2—15—63, социаль-экономика бүлеге— 2—22—51, җаваплы секретарь—2—14—16, хатлар бүлеге һәм бухгалтерия—2—18—67.

Газетаны Нурзия ФӘСХЕТДИНОВА җыйды. АСИЯ МОРАТХАНОВА верстка ясады. Фирдания ХУҖИӘХМӘТОВА басты. Корректор Зөлфия ВӘЛИЕВА.

«Дуслык» газетасы атнаның сишәмбе, пәнҗешәмбе, шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәрҗемә ителә.
Нәшрият, полиграфия һәм китап сәүдәсе буенча ТССР Дәүләт комитетының Октябрьның 50 еллыгы исемендәге Норлат-Октябрь типографиясе.
Күләме—1 басма табак. Заказ 80. Тираж 3415.